

Jezus, de geweldloze dienaar van God

Jo Hanssens, Pax Christi Vlaanderen

In Jesaja 40, 1-4 staat te lezen: "Ziehier mijn dienstknecht die Ik ondersteun... Hij roept niet en schreeuwt niet. Het geknakte riet zal hij niet breken en de kwijnende vlaspit blaast hij niet uit." En in Jesaja 52,11 tot 53,12: "Zie, mijn dienaar ... Hij heeft onze ziekten op zich genomen en onze smarten heeft hij gedragen... Hij heeft zichzelf tot een zoenoffer gemaakt... Mijn dienstknecht zal zich een rechtvaardige tonen voor velen...". Jezus van Nazareth heeft tijdens zijn leven deze profetieën van Jesaja over de dienaar van God tot vervulling gebracht. In de Bijbel lezen we bovendien: "Gij zult geen moord plegen". In het Evangelie zegt Jezus: "Bemin uw naaste. Bemin ook uw vijand."

Bij een nieuwe lezing van het oudste evangelie, het evangelie volgens Marcus, hebben we nog beter ontdekt en begrepen hoe Jezus de weg van de geweldloze liefde is gegaan ten einde toe. Vanaf het begin van dit evangelie treedt Jezus in ontmoeting met alle soorten mensen. Hij doorbreekt meteen de scherpe tweedeling die geldig was: aan de ene kant de trouwe onderhouders van de wet van God, aan de andere kant de mensen die men beter mijdt en afzondert, omdat zij de wet van God niet onderhouden. Deze tweede groep zijn als melaatsen, tollenaars en publieke zondaars. Jezus evenwel spreekt mensen vrij. Hij vergeeft en hij richt mensen op zonder onderscheid van persoon.

Zo groeit een nieuwe gemeenschap waarvan God droomt. Jezus leert uitdrukkelijk: een broederlijke en zusterlijke gemeenschap kan ook niet onder dwang tot stand komen. Gods nieuwe gemeenschap groeit in stilte, met veel geduld zoals een zaadje in de tuin of op de akker. Wat een mens onrein maakt, wordt niet bepaald door wat of hoe men eet. Wat een mens onrein maakt, komt uit het hart, uit het innerlijke. Door deze manier van optreden ontstaat er heel vlug een levensgroot conflict tussen Jezus en de religieuze leiders van zijn tijd. Zij die wel vertrouwen hebben in hem drukt hij op het hart: "Ik ben bereid mijn leven te geven liever dan met geweld terug te slaan of iemand te doden. Alleen dan komt vrede, heil en redding in de wereld."

Jezus heeft lief met een zeer groot erbarmen. Hij deinst niet terug voor de dreigingen die tegen hem geuit worden. Integendeel, hij doet beroep op het geweten van zijn tegenstanders en gaat met hen in dialoog. Hij nodigt iedereen uit tot medeverantwoordelijkheid voor de mens in nood, voor ieder die gering is en zonder aanzien. Hij doorbreekt opnieuw de bestaande scheidingsmuren, als hij ingaat op de vraag van een heidense vrouw die om hulp smeekt voor haar zieke dochter. En hij is kwaad en handelt vanuit een sterke innerlijke kracht, als hij vaststelt hoe de tempel die een ruimte voor gebed moet zijn, verworpen is tot een koophal. Tijdens een schijnproces wordt hij kort daarop ter dood veroordeeld. Hij geeft zichzelf geweldloos zonder op te roepen tot wraak en zonder terug te slaan.

Ook God heeft geen wraak genomen toen zijn veelgeliefde Denaar werd terechtgesteld. Hij die door Jezus zijn hemelse Vader werd genoemd, heeft aan Jezus voorbij de dood nieuw leven geschonken. Gods Geest van actieve, geweldloze liefde waait sindsdien met nog meer kracht over de aarde. De Geest van Jezus bezielt met nieuwe vurigheid ieder die ook actief geweldloos wil leven en liefhebben.

lees: Jezus, de geweldloze Denaar. Bijbelse vredesspiritualiteit, Pax Christi-dossier januari 2015, auteur: Jean Charles Bastiaens, directeur Bijbelhuis, Brugge